

DU DANSKE LAND – OG VAND

● Bønnerup Havn

● Gjerrild Klint

● Sangstrup Klint

● Fornæs Fyr

● Grenå Lystbådehavn

DEJLIGE DJURS – FOR DYR OG BØRN OG VOKSNE

DEJLIGE DJURS FOR DYR OG BØRN OG VOKSNE

Tekst og tilrettelæggelse: Karsten Kristiansen (Danske Tursejlere), Frank Flemming Pedersen, FFP Kommunikation.

Danske Tursejlere siger tak for lån af foto til
Frank Flemming Pedersen, Francesca Dolnier, Roar Paaske, Jesper Maagaard, Kim Sørensen,
Frank Ronsholt, Sebastian Nils, Djurs Sommerland, Skandinavisk Dyrepark.

TEKST: Frank Flemming Pedersen

I ntet landområde i Danmark har vel en mere markant profil end Djursland. Det er næsten svært ikke at skrive "Danmarks næsetip" eller lignende. For med vand til tre sider rager halvøen pænt ud i Kattegat og tegner dermed det fremragende udsnit på Jyllands østkyst.

Kystlinjen omkring Djursland er meget forskellig. Den 35 km lange nordlige kyst er lavvandet sandkyst med velbesøgte og børnevenlige badestrande. Sine steder må man ca. 100 meter ud i vandet for at nå svømmedybde. Fiskeri efter fladfisk er også en yndet fritidsforøjelse, men grundet den lave dybde vælger mange at

tage båden ud for at komme til de egnede fiskesteder.

Østkysten mod Kattegat er ca. 50 km lang, og her finder vi oftest stenstrand, og det bliver forholdsvis dybt, når man kommer 5-20 meter ud i vandet. I dette farvand boltrer snorkeldykkere sig på undervandsjagt efter et godt måltid. Det samme gør i øvrigt lystfiskerne, der står tæt på kysten.

Ved Sangstrup kliner – nord for Grenå – er der et stræk på henved 5 km, hvor op til 12 m høje sandstensklinter tårner sig imponerende op. I dette område er der også gode bademuligheder. Og hvis man er til den slags aktiviteter, så ligger den 5 km lange Grenå Strand og venter syd for Grenå.

De sydlige kyster på Djursland er præget af bugter, vige og næs med varierende sand- og stenstrande samt skiftende dybdeforhold ud for stranden. Det er altid muligt at finde en bugt i læ for vinden, og der er gode ankermuligheder. En del Turbojer er udlagt i området.

Djurslands kendte kystbyer er Grenå og Ebeltoft, hvor Grenå er den største efter indbyggertal. Byen har flere attraktioner, som sagtens kan underholde og aktivere dens gæster i flere dage. Desuden er købstaden et godt udgangspunkt for udflugter til attraktioner og seværdigheder længere inde på Djursland. ■

DEJLIGE DJURS – FOR DYR OG BØRN OG VOKSNE

1

2

3

4

5

TEKST: Frank Flemming Pedersen, Karsten Kristiansen

FOTO: Frank Flemming Pedersen, Francesca Dolnier, Roar Paaske, Jesper Maagaard, Kim Sørensen, Sebastian Nils, Djurs Sommerland, Skandinavisk Dyrepark

Da vi nævnte for vores unge gaster, at vi skulle en tur rundt om Jyllands næsetip, var de helt flade af grin. Men da vi viste dem Djurslands ikoniske profil på kortet, var interessen vakt. Da vi så fortalte, at der var både hajer, sæler, bjørne og vandrutsjebaner i farvandet, så kiggede de igen vantrø på os. Kropssproget var ikke til at tage fejl af, men et frø af nysgerrighed var sået, og motivationen var i top.

BØNNERUP LYSTBÅDEHAVN

Vi er på vej. Længe inden er vi nået til Bønnerup Lystbådehavn, har vi observeret de høje vindmøller, der er opstillet på havnemolerne. Vi er på rette kurs og iagttager besejlingsanvisningerne: Øst og vest for havnen ligger grunde på under 2 m vanddybde op til 0,7 sømil ud fra kysten. Har man passeret disse

lægges kursen til et punkt ca. 0,1 sømil nord for indsejlingen, hvorefter indsejlingen kan anduvs i kurs ret syd.

Her på nordsiden af "næsetippen" går vi ind i havnen, hvor også fiskekuttere holder til i eget bassin og bidrager fint til den livlige stemning i havnen. Området trækker mange mennesker til ikke mindst på grund af de børnevenlige badestrande på begge sider af havnen. Restauranter og ishuse sørger for, at gæsterne ikke går sultne derfra. Langs vandet strækker vandrestier sig mod øst og vest til Gjerrild og Fjellerup. Landskabet på egnen er smukt.

Vi er fulde af energi og er hoppet på de lejede cykler. Turen går til Gjerrild Klint, og vi har sat god tid af. Gjerrild Klint er et pragtfuldt syn. Den 2 km lange og 20 meter høje klint er opstået ved havets erosion siden sidste istid. På

aflejringerne kan man se, hvordan landskabet er skabt. De nederste lag er ca. 140.000 år gamle, mens laget lige under mulden er fra sidste istid, der sluttede for 13.000 år siden. Ud for klinten bliver vandet hurtigt dybt, men nord for klinten strækker Gjerrild Flak sig over 2 km ud i havet. Her er kun 4 m dybt.

MANGFOLDIGT DYRELIV

Bønnerup er opstået omkring kystfiskeriet fra åben strand. Mange af de gamle fiskerhuse kan stadig ses langs "Havet", som kystvejen kaldes. Det lavvandede hav rummer mange bløddyr, orme og muslinger, som giver føde til fugle som strandskade, stor præstekrave og sandløber, som man ofte ser langs stranden. Når man sejler i farvandet, vil man få øje på fløjlsand, sortand, sule og hundredvis af edderfugle. Der er fisk i vandet også. Det har mange lystfiskere opdaget og har taget opstilling langs havnens

1) Gjerrild strand, 2) Kattegatcentret, 3) Djurs Sommerland og kolde gys, 4) Imponerende havørn i Skandinavisk Dyrepark, 5) Grenå å

6

7

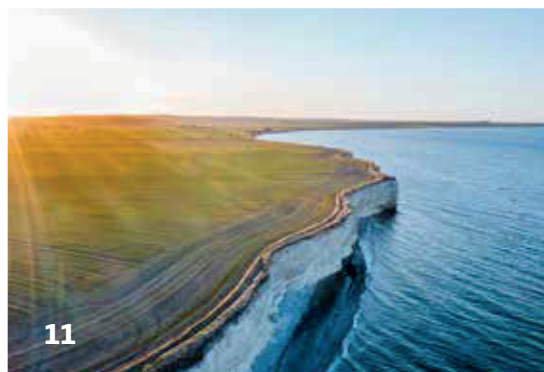
8

9

10

11

12

moler, hvor der er anlagt platforme til dem, der vil prøve lykken.

MOD GRENÅ

Vi bryder op og sætter kursen mod Grenå. Turen langs nord- og østkysten er betagende og afvekslende. Istiden har sat sit aftryk på Djursland, og her på Norddjurs former naturen stadig landskabet. Havet gnaver af kysten, men det giver også noget tilbage i form af sand og sten. Det er med til at skabe de langstrakte sandstrande og en natur, der sine steder minder om vadehavet.

Hele besætningen er på dæk, da vi passerer kystklinterne ved Karlby og Sangstrup. Her står de lodrette kridtvægge spektakulært frem over en 5 km lang strækning kun adskilt af en bred ådal. Klinterne er et yndet udflugtsmål, hvor en yndet beskæftigelse er at gå på fossiljagt. Særligt ved Karlby Klint kan man

have heldet med sig. Her er der fossiler overalt. På stranden kan man finde forstenede søpindsvin imellem de store mængder flint, der findes her. Der er også gjort betydelige flintefund fra stenalderen på egnen. Og flere steder langs den lange klint er der kanonkuglehuller. Efter sigende skulle hullerne stamme fra Englandskrigene, hvor tyske krigsskibe skød deres kanoner ind med klinterne som mål.

Den flotte kystlinje fascinerer, og næste højdepunkt ligger ret forude. Det 27 m høje Fornæs Fyr påkalder sig opmærksomheden. Vi ved nu, at vi er ved Jyllands østligste punkt helt ude på næsetippen. Fornæs Fyr er opført i 1892 i bornholmsk granit. For at nå toppen skulle fyrmesteren forcere 84 trappetrin ligeledes udført i fint tilhugget granit. Det forlyder, at hvis håndværkerne lavede den mindste fejl ved udhugnin-

gen af granitten, så var det bare forfra uden betaling for arbejdet. I dag er fyret automatiseret og fyrmesterboligen bliver brugt feriebolig, hvorfor der ikke er offentlig adgang til fyret.

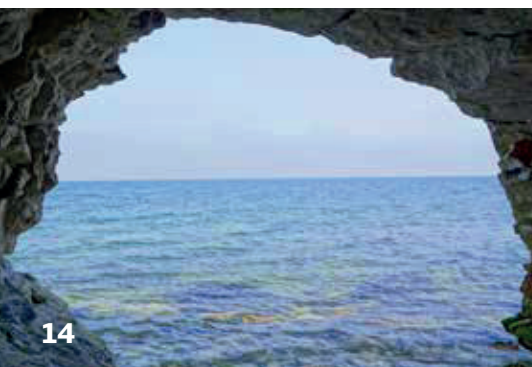
Her ved Fornæs er der rigeligt med vand under båden, så vi kan gå tæt på kysten og rigtig betragte kystlandskabet og det prægtige fyr. Der er en del strøm i farvandet, som afholder badene fra at hoppe i bølgerne. Men ikke de meget rutinerede snorkel- og flaskedykkere, der gerne går på undervandsjagt her. Store dele af kysten her ved Fornæs er fredet, og det profiterer dyre- og plantelivet af. Mange fuglearter trives her, og rovfuglene passerer her i træktiden.

Umiddelbart ud for Grenaa Havn findes et undersøisk rev kaldet Kalkgrunden. Den laveste del af grunden - tættest på havnen - er kun 1,20 meter under ha-

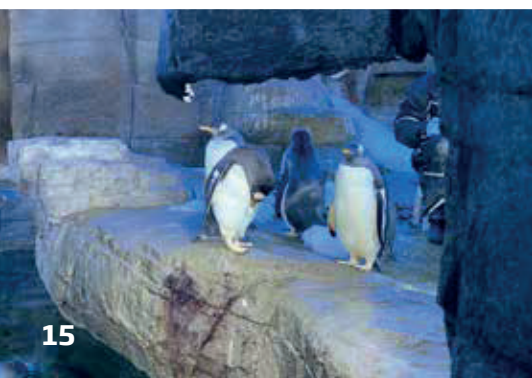
6) Hajbassin i Kattegatcentret, 7) Karlby og Sangstrup klint, 8) Kattegatcentret, 9) Spændende rokker i Kattegatcentret, 10) Det gamle rådhus på Torvet i Grenå, 11) Sangstrup klint, 12) Dinosaurland, Djurs Sommerland

13

14

15

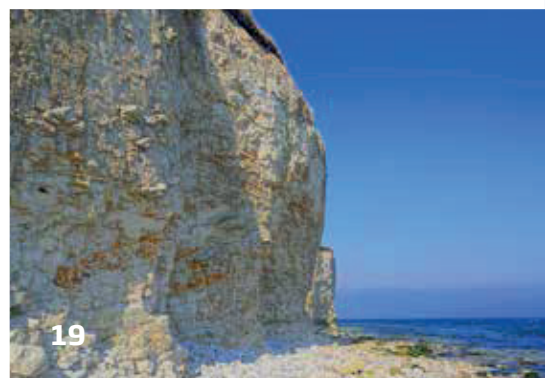
16

17

18

19

vets overfalde, så den holder os på behørig afstand af.

GRENÅ

Vel ankommet til Grenå klinger dagen ud med de sidste gøremål. I morgen står den på hajer, sæler og andre havdyr i Kattegatcentret. Og så skal vi ud og se, hvad byen ellers har at byde på.

Morgenstund har guld i mund. Men vi valgte nu at trække den lidt og sidde længe over morgenmaden. Dagens program byder på spændende oplevelser i Kattegatcentret, som er nærmeste nabo til lystbådehavnen.

Så er vi på tur i en spændende under-vandsverden i fascinerende farver og med mulighed for at komme helt tæt på de svømmende vidundere. Kattegatcentret har mere end 250 forskellige arter havdyr, som alle gerne vil ses. I den store tropiske hjattank, svømmer store hajer rundt, og der er altid mange tilsku-

ere, når de skal fodres. Samme opløb er der ved Oceanariet, hvor dykkere fodrer fiskene. Eller når sælerne laver kunster for en godbid sild. Kattegatcentret har også ét af de eneste pingvinanlæg i Europa, hvor man kommer helt tæt på verdens hurtigste pingviner. På førstesalen oplever man pingvinernes kolde, larmende og lugtende verden. En etage ned er der ro på, og gennem de tykke glasvægge ser man pingvinerne stryge af sted gennem vandet.

Spisetid og turen går mod Grenås brostensbelagte centrum. Byen har altid været en vigtig handelsby, og historien har sat sit præg på middelaldertorvet, hvor byens vartegn Grenaa Kirkes tårn skyder i vejret. I de gamle gader er der fine historiske huse at kigge på. På Torvet ligger Det Gamle Rådhus fra 1806. I Lillegade finder vi butikkerne og restauranterne. Og tæt herpå ligger byens ældst bevarede beboelseshuse og den gamle borgmestergård fra 1768. Og

søger man ren idyl så slå et smut ned ad Nederstræde med idylliske og velbevarede bindingsværkshuse. Tæt på kirken finder vi, i den gamle, gule købmandsgård med det smukke bindingsværk, Museum Østjylland Grenaa, hvor interesserede kan gå på opdagelse i 10.000 års historie om Djursland. Spændende og givende for både voksne og børn.

Et hurtigt ø-råd blandt besætningen afgør, at det er afgang til båden igen. Der skal slappes af og lægges planer for i morgen, hvor vi skal være sammen med bjørne og ulve i det fri. En overraskelse venter.

BLANDT VILDE DYR

Nu er det ikke alt for nemt at komme til Djurslands "indenlandske" attraktioner med offentlig transport. Ikke desto mindre kaster vi os ud i det. Rygsækken er proppet til bristepunktet med fornødenheder, for vi skal besøge Skandinavisk Dyrepark, hvor vi skal overnatte

13) Eksotiske fisk i Kattegatcentret, 14) Kanonkuglehuller langs klinterne, 15) Fantastiske pingviner i Kattegatcentret, 16) Fornæs Fyr, 17) Grenå, strand, 18) Udsigt mod lystbådehavnen i Grenå, 19) Sangstrup klint

20

21

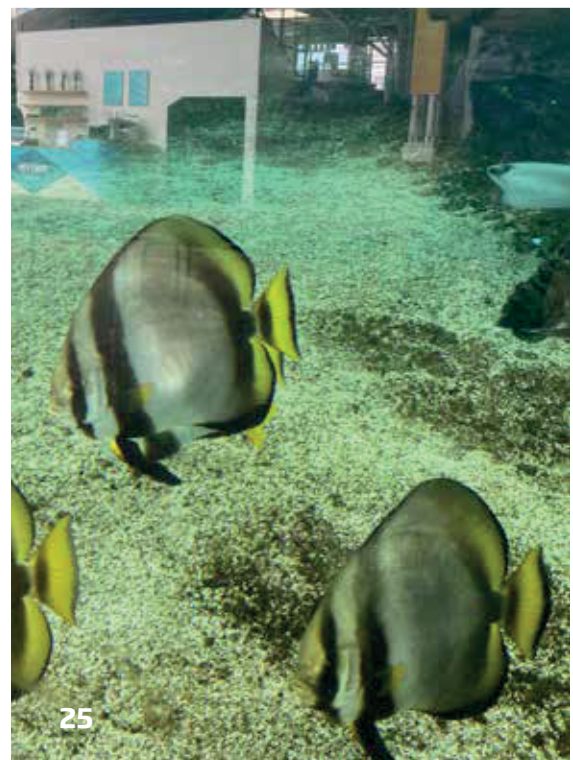
22

23

24

25

i shelter blandt de vilde dyr. Vi satser på at der er en solid indhegning mellem os, hvilket også holder stik.

For udemennesker, som os, tilbyder parken overnatning i et af de tre shelters i parkens lejrplads. Her er bål til hygge med snobrød, popkorn og ristede skumfiduser. Inkluderet i prisen er morgenmaden. Øvrige måltider står man selv for. Man medbringer aftensmaden selv eller lader parkens Café Bjælkehuset sørge for forberedelserne. Det er svært at afgøre, om det er forventningen om at se de mange vilde dyr, som f.eks. isbjørne, brunbjørne, ulve, havørne, hjorte og mange andre nordiske dyr, eller om det er udsigten til at ligge i shelters, lave mad i det fri og sove under åben himmel, der er størst. I hvert fald er humøret højt.

Dagen, aftenen og natten tilbragt i en fantastisk lydkulisse har bare været en succes. Særlig spændende var bjørnetu-

ren, hvor vi sammen med vores guide mødte en stor hanbjørn og verdens største landlevende rovdyr – isbjørnen.

OG BADEDYR

Men der er flere overraskelser på vej. Båden i Grenå må vente lidt endnu, for turen går videre til Djurs Sommerland, hvor andre dyr venter: badedyrene. Her er et overflødhedshorn af aktiviteter. Mere end 60 forlystelser for store og små fordelt på 10 temalande. Værsgo og gå til den. Tag i Dinosaurland, vælg blandt 8 rutsjebaner, et kæmpe vandland og grønne oaser med siddepladser til udasede forældre og bedsteforældre. Også her flyver tiden bare afsted. Men alting har en ende, som man siger. Bus-sen kører tilbage til Grenå.

PÅ FARTEN IGEN

Vi er tidligt på færde. De yngste gaster er ikke purret endnu. De ligger stadig udmattede og i dyb søvn efter de sidste dages strabadser og gode oplevelser.

Nu skal der ro på de næste mange timer, hvor turen sydover skal tilbagelægges. Vejret er med os og turen er forfriskende dejlig. Ved det lille næs syd for Grenå strækker Polderrev sig langt ud i havet. Mens det er et fantastisk sted for lystfiskere at slå sig løs blandt havørreder, hornfisk og multe, så skal vi sejlere holde os ajour med søkort og instrumenter.

Vi runder Hasnæshalvøen – også kaldet Ebeltoft Halvø. Øen Hjelm til bagbord har vi lagt bag os. Den har en meget interessant historie, og blev kendt som Marsk Stigs tilflugtssted efter mordet på Erik Klipping i 1286. Øen er privat, men stranden er, som anden strand i Danmark offentligt tilgængelig og besøges indimellem af sejlere.

Vi har forladt Djursland for denne gang og sat kursen mod Samsø. Vi fik ikke set det hele denne gang. Ej heller det meste. Måske ikke engang det væsentligste. Men så må vi jo tilbage. ■

20) Kattegatcentret, 21) Bjørneleg i Skandinavisk Dyrepark, 22) Blomsterbutik og Museum i Grenå, 23) Fodsringstid i Kattegatcentret, 24) Karlby og Sangstrup klinte, 25) Flotte tropfisk i Kattegatcentret